

ישראל חייבת לפעול לסיכול המגמה של ממשל ביידן המבקש לסיים את המלחמה מיד

26.05.2024 | זכי שלום written by
המגמה הינה בניגוד מובהק לשאיפתה של ישראל להביא להבסת החמאס.

היועץ לביטחון לאומי לשעבר של ארה"ב, רוברט צ. אובריאן, מצטרף למועצה הציבורית של מכון משגב

26.05.2024 | מכון משגב written by
מכון משגב שמח להודיע על צירופו של היועץ לביטחון לאומי של ארה"ב לשעבר, רוברט צ.
אובריאן, לוועד המייעץ הבינלאומי של המכון.

עשרה מיתוסים שחובה לנפץ על מלחמת ישראל בחמאס

26.05.2024 | דוד מ' וינברג written by
בזמן שישראל נכנסת למערכה קשה מול החמאס בעזה, יש לה מלחמות קשות לא פחות לנצח
במגרש הדיפלומטי הבינלאומי. בבירות רבות בעולם עדיין שולטות פרדיגמות שגויות ותפיסות
מדיניות כושלות של העבר.

הינה עשרה מיתוסים שיש לנפץ, קרי עשרה ויכוחים שחייבים לנצח בהם.

1. נייטרליות: הסתייגות מגינוי חמאס כמוה כקשירת קשר נגד ישראל. היסוס מלהביע תמיכה מפורשת בישראל בעת הזו, כולל גיבוי חד-משמעי לישראל בחודשי הלחימה הרבים והקשים שנכוננו לה במערכה לריסוק חמאס, כמוהם כצידוד באויב.

סנטימנט של נייטרליות ובריחה מהאשמות, לטובת שיח שמדגיש את "הלב הנשבר" והאמפטיה ל"כל קורבנות הסכסוך", ועוד כהנה וכהנה להג רגשני ² גם כאשר יהודים ישראלים נטבחים בידי ג'יהדיסטים שעתידים בשלב הבא לפגוע גם במדינות המערב ³ הוא כישלון מוסרי עמוק ותקיעת סכין בגבה של ישראל.

החמלה לעם הפלסטיני מובנת. בסופו של דבר, הפלסטינים הם במידה מסוימת קורבנות של המנהיגות האיומה שלהם (לצד זה שהם גם אשמים למעשי הזוועה של החמאס ⁴ ראה להלן). אבל זה הזמן של ידידי ישראל בעולם להשמיע קול רם וברור של תמיכה בישראל, ולא אמירה רפה על תחושות דאגה, או כל התבטאות מעורפלת אחרת.

2. הפסקת אש: הקריאה הנשמעת בעולם להפסקת אש מיידית אינה סבירה ואינה נכונה. יש לדחות אותה בשתי ידיים. הפסקת אש כעת תהיה ניצחון לתוקפים האסלאמיסטים הקיצוניים, ותבוסה לישראל. למעשה, הקריאה להפסקת אש נועדה לעצור את ישראל ולהותיר אותה חשופה ומוחלשת מול המתקפות הבאות, שבוא יבוא, אם מחמאס וחיזבאללה ואם מגורמים אחרים הפועלים כשלוחותיה של איראן.

3. משא ומתן ותמריצים: קשה להאמין, אבל אותם "מומחים" למזרח התיכון שהביאו לנו את הגישה הכושלת להתמודדות עם חמאס, שבים ומציעים משא ומתן עם חמאס, בטענה שהוא "רציונלי" וניתן להתמקח איתו ולתמרץ אותו כדי להשיג "יציבות". לחמאס יש אינטרס ב"שלום כלכלי", הם אומרים לנו, ורצון לשקם את השכונות האזרחיות בעזה ⁵ לו אך תראה ישראל גם היא מוכנות לדבר במקום להפציץ.

האטימות והעיוורון של המומחים הללו מדהימים, ויש להדוף את התובנות בשקל שלהם על החמאס. הם מקשקשים כאילו מעשי הטבח ב-7 באוקטובר מעולם לא התרחשו, כאילו כוונותיו האמיתיות של חמאס לא נחשפו, וכאילו פשרה כלשהי עם חמאס היא אפשרית או מומלצת.

התנפצה תאוריית השלום הכלכלי, שהניחה כי שגשוג לפלסטינים ישמש כחיסון נגד אידאולוגיה אסלאמית קיצונית וחינוך לרצח עם. מיליונים, וכנראה מיליארדים, של דולרים לפיתוח כלכלי שהרעיף העולם על הפלסטינים בעזה, והוזרמו מקטר במזוודות לעזה, רק חיזקו את המפלצת. הוכחה כטעות החשיבה שאפשר "לצמצם את הסכסוך" או "למתן תמריצים לאלימות" באמצעות מתנות לחמאס בדמות עשרות אלפי עבודה ישראלים לאוכלוסיית עזה, או על ידי הקלות המתירות כניסת עשרות אלפי טונות של סחורות אזרחיות והומניטריות לעזה מדי יום, או על ידי מכירת גז, חשמל ומים לממשלת חמאס. לכן יש לעצור את כל אפיקי המימון של חמאס.

4. הבחנה: "חמאס אינו מייצג פלסטינים בעזה". שמענו את הטענה הזו מהנשיא ביידן עצמו וממנהיגים מערביים רבים אחרים, כולל אפילו כמה מנהיגים ישראלים. אלא שברמה הכללית חמאס כן משקף נאמנה את הרצונות והמטרות של רוב הפלסטינים בעזה, אחרת לא היה נבחר על ידי תושבי עזה ולא היה מצליח לגייס עשרות אלפי ג'יהאדיסטים לצבאו.

האוכלוסייה ה"אזרחית" של עזה סייעה באופן פעיל לחמאס בתוכנית שרקם נגד ישראל, ואלפי פלסטינים "רגילים" (לאו דווקא אנשי ה"נוח'בה") ביצעו כמה מהזוועות הקשות ביותר של מתקפת שמחת תורה. עשרות אלפים השתתפו בהתפרעויות על גדר הגבול שהתרחשו במשך שנים (וככל הנראה שימשו כהסוואה לתכנון התקיפה).

אותם "לא מעורבים" רקדו סביב המשאיות שגררו את הגברים, הנשים והילדים החטופים של קיבוץ בארי, תוך צעקות "מוות ליהודים", ועזרו לחמאס להסתיר אותם. אימהות "לא מעורבות" הכריזו שהן גאות לשלוח את ילדיהן לקרב שבו יהפכו לשאהידים, ומורים "לא מעורבים" הם אלה שלימדו את ילדי עזה שזו חובה דתית ומשימה הירואית להרוג יהודים. ה"לא מעורבים" מסייעים לחמאס גם בהסתרת משגרי הרקטות ועוד כלי נשק.

אין זה אומר שישראל יכולה או צריכה לפגוע בכל בית פלסטיני בעזה. ממש לא. אבל זה כן אומר שהגישה הרכה, שנועדה לייפות חלק גדול מהרשע הפלסטיני, לקשור את ידיה של ישראל מאחורי גבה בזמן מלחמה, ולהחליש את הגיבוי הנחוש של המערב לישראל ² יצאה מפרפורציה.

5. פשעי מלחמה: חמאס הוא שאשם בפשעי מלחמה, לא ישראל. למעשה, יש להעמיד לדין את חמאס על פשעי מלחמה משולשים. ההתקפה שלו על יישובים ישראלים מהווה פשע מלחמה. השימוש שלו באזרחים בעזה כמגן אנושי (בנוסף להפקעת מסגדים, בתי ספר ובתי חולים כבסיסים לפעולה צבאית ולאחסון נשק) הוא פשע מלחמה שני. מאמצי חמאס למנוע את פינוי האוכלוסייה האזרחית מאזור המלחמה (כאשר ידוע על מקרה אחד לפחות שבו הפציץ שיירת פינוי אזרחית והביא למותם של למעלה מ-80 אנשים) הם בגדר רמה שלישית של פשעי מלחמה.

לכך יש להוסיף עוד עבירות מלחמה, כמו ניפוח ומניפולציה של ספירת נפגעים, גנבת ציוד סיוע המיועד לאזרחים פלסטינים (ראו להלן), ועוד.

6. הרשות הפלסטינית: ההצעה להחזיר את הרשות הפלסטינית לשלוט בעזה היא מגוחכת ומסוכנת כאחת. אין מנהיגות פלסטינית חלשה יותר, מושחתת יותר, ועם פחות לגיטימציה בקרב הפלסטינים מהרשות הפלסטינית. עבאס ומפלגת הפת"ח שלו מעולם לא הצליחו ולא יצליחו למנוע את החימוש והבנייה מחדש של חמאס.

יתרה מכך, עבאס והחבורה שסביבו עוינים את ישראל לא פחות מכנופיית חמאס, אם כי הם משתמשים בטרמינולוגיה פחות אסלאמית. לכן אל לנו להשלוח את עצמנו שהרשות הפלסטינית היא הפתרון, או ש"פתרון שתי המדינות" המלא הוא חכם או אפשרי עם ההנהגה הפלסטינית הנוכחית בתקופה הקרובה.

7. התנחלויות: התנפצה התפיסה הכוזבת שלפיה הסכסוך של הפלסטינים עם ישראל הוא על "ההתנחלויות הבלתי חוקיות בשטחים הפלסטיניים הכבושים", כלומר היישובים הישראליים בעזה וביהודה ושומרון. מסתבר שהסכסוך הוא על כל "התנחלות" יהודית בארץ ישראל, ובכלל זה על קיבוץ בארי, כפר עזה, נתיב העשרה, כיסופים, שדרות וכרם שלום. וגם על תל אביב, באר שבע, חיפה וירושלים. ועל כל מקום שציונים מעיזים לגור בו בארץ אבותיהם. המכשול לשלום הוא לא "התנחלות" ישראלית אלא האסלאם הרדיקלי, והלאומיות הפלסטינית הדוגלת בהשמדה.

8. איראן (וקטר): למרבה הפלא, וושינגטון נרתעת מלהפנות אצבע מאשימה כלפי איראן על חלקה בהנהגת מתקפת האסלאם הקיצוני על ישראל, ועל תמיכתה הניכרת בחמאס. בווינגטון יש עדיין מחנה דיפלומטי משמעותי שמקווה לעסקה גדולה עם איראן בתום המלחמה ש"תניצב" את האזור. הנטייה/אשליה של הנשיא אובמה לשותפות אסטרטגית עם איראן שלחה זרועות עמוקות לתוך ממשל ביידן. מעטים בממשל האמריקני מבינים את ההזדמנות הנוכחית (ואת הצורך המוחלט) לצמצם את משקלה האזורי של איראן. זהו אתגר אסטרטגי והסברתי לישראל.

ובאשר לקטר: לאמירות הקטנה והעשירה הזו במפרץ יש היסטוריה של משחק כפול בסכסוכים מבלי לשלם על כך מחיר. היא נותנת מקלט למנהיגי חמאס, מממנת את חמאס, ומפעילה את רשת הטלוויזיה המרושעת לא פחות ² אל-ג'זירה, ערוץ שממלא תפקיד מרכזי בהגברת הלהבות של האסלאם הקיצוני ושל האנטי-מערביות ברחבי האזור.

קטר צריכה לקבל אולטימטום אמריקני לגרש משטחה בתוך שעותיים את הנהגת חמאס, אחרת חיילים מבסיס חיל האוויר הגדול של ארה"ב בקטר יפשטו על מתחם היוקרה של איסמעיל הנייה בדוחא בדיוק כפי שפשטו על המתחם של אוסאמה בן לאדן בפקיסטן, וילכדו או יהרגו אותו.

היועץ לביטחון לאומי הודה בפומבי בשבוע שעבר לקטר על תפקידה במאמצים לשחרר בני ערובה מידי חמאס. אני חושב שזה היה שגוי, ושיחק לידיים של המשחק הכפול והמרושע של קטר (אם כי אין ספק שהדברים נאמרו מתוך אילוצים כבדים).

9. מקלט וסיוע הומניטרי: הסיוע לתושבי עזה צריך להיות הבעיה של העולם, לא של ישראל. מצרים, למשל, סגרה באופן שערורייתי את גבולה עם עזה בפני מאות אלפי אזרחים המחפשים להימלט למקום בטוח, משום שנשיא מצרים א-סיסי אינו רוצה "לפגוע במאבק להקמת המדינה הפלסטינית". במילים אחרות, סיססי מונע ממבקשי המקלט הפלסטינים מקום בטוח בשל שיקולים גאופוליטיים. זוהי הפרה של החוק הבינלאומי, המנוגדת בצורה בוטה לנוהג המקובל שנקטו עשרות מדינות בעקבות סכסוכים בעולם בעשור האחרון.

ישראל מצידה אינה יכולה לאפשר לחמאס אספקה שוטפת של דלק וחשמל במהלך המלחמה, ולכן מצור על עזה הוא חיוני ומוצדק. הגבלת אספקת הדלק והחשמל לעזה נועדה להסב פגיעה מהותית ליכולות הצבאיות של האויב, ולכן היא לוחמה חוקית. לא מדובר ב"ענישה קולקטיבית" בלתי חוקית של האוכלוסייה האזרחית.

יתרה מכך, כאשר מדובר באמצעים טקטיים שנועדו להפעיל לחץ על חמאס לשחרר בני ערובה ישראלים, אי אספקה של דלק וחשמל לאויב הוא מהלך אתי בעל הצדקה חזקה בדין הבינלאומי.

שימו לב: החוק הבינלאומי מחייב את ישראל לסייע למעבר מזון ותרופות לאזרחים על ידי צדדים שלישיים בלבד [2] אם, ורק אם, ניתן לספק סחורה כזו בצורה בטוחה, המוודאת שהיא אינה מגיעה לידיים של חמאס ואינה מעניקה לחמאס חיזוק כלכלי או צבאי. לאור 16 השנים שבהן ניצל חמאס סיוע הומניטרי וחדר לארגוני זכויות אדם ולארגונים בינלאומיים בעזה, הגעת הסחורה לידיים של חמאס היא לא רק אפשרות [2] היא כמעט ודאות. יש בכך פוטנציאל להאריך את העימות ולהביא לאובדן גדול יותר של חיי אזרחים.

10. היום שאחרי: מי ישלוט בעזה ברגע שחמאס יחוסל? מה המטרה הסופית? איני יודע. זו עומדת להיות מערכה ארוכה, ואין לדעת כיצד היא תתפתח ולאן היא תוביל. כאמור, מדובר בסוגיה שהיא בעיה גם של העולם, לא רק של ישראל, משום שכל פתרון בה ישליך על מלחמות אזוריות בקנה מידה רחב יותר. לכן ישראל פטורה מלענות על השאלה הזו, ודאי עכשיו, כשכל מעייניה נתונים להשגת ניצחון צבאי מוחלט.

ישראל ממוקדת, ובצדק, באסטרטגיית "הכניסה" והניצחון שלה ולא באסטרטגיות "יציאה" או בשיקום הפלסטיני. למעשה, הדרישה מישראל לענות על שאלה זו כעת היא מלכודת שנועדה למנוע ממנה לעשות את המוטל עליה בעזה. ולכן, נכון להדוף אותה.

מאמר המקור הופיע באנגלית ב-ג'רוזלם פוסט 27.10.2023 וב-ישראל היום 29.10.2023.